

Rapport
Herstelbeoordeling volgens Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Bachelor Sociologie

Erasmus Universiteit Rotterdam

Inhoud van het rapport

1. Samenvatting van de beoordeling	2
2. Proces van beoordeling	4
3. Gegevens over de opleiding	6
4. Bevindingen, overwegingen en beoordeling voorwaarden	7

1. Samenvatting van de beoordeling

Het visitatiepanel heeft de herstelbeoordeling van de opleiding Bachelor Sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam uitgevoerd. De herstelbeoordeling heeft tot doel vast te stellen of de opleiding de tijdens de oorspronkelijke visitatie in 2019 vastgestelde tekortkomingen op het punt van de toetsing, zijnde standaard 3 van het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling, heeft weggenomen en aan de gestelde voorwaarden heeft voldaan.

Er zijn vier voorwaarden gesteld door het panel. Deze voorwaarden sluiten aan bij de tekortkomingen die het panel bij de oorspronkelijke visitatie heeft geconstateerd. De gestelde voorwaarden zijn de volgende.

- De opleiding zorgt voor de invoering en de naleving van de voorschriften en regels rond toetsing en examinering (eerste voorwaarde).
- De opleiding zorgt dat de lezing van het programmamanagement, de examencommissie en de examinatoren van de voorschriften en regels rond toetsing en examinering gelijkloidend is (tweede voorwaarde).
- De examencommissie van de opleiding zorgt dat de examinatoren de voorschriften en regels rond toetsing en examinering in acht nemen, ziet toe op de processen van toetsing en examinering en kijkt regelmatig toetsen en eindwerken na of laat deze regelmatig nakijken (derde voorwaarde).
- De opleiding stelt duidelijke en ondubbelzinnige regels op voor de beoordeling van eindwerken en zorgt dat deze regels worden ingevoerd en nageleefd (vierde voorwaarde).

Inzake de mate waarin de opleiding aan de gestelde voorwaarden heeft voldaan, heeft het panel de hieronder volgende bevindingen gedaan en overwegingen gemaakt.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van toetsing en examinering zijn duidelijk vastgesteld en zijn helder tussen de betrokkenen verdeeld. Het zorgen voor toetsing en examinering door het programmamanagement en het borgen daarvan door de examencommissie sluiten goed op elkaar aan. De examinatoren worden naar behoren geïnformeerd over de regels en voorschriften rond toetsing en examinering, zien nut en noodzaak daarvan en volgen deze vanuit zichzelf op. De door de opleiding ingevoerde systemen zijn daarbij een effectief hulpmiddel. De examinatoren ervaren die systemen niet als dwang maar eerder als steun bij hun werkzaamheden. De cultuur rond toetsing en examinering is versterkt en draagt bij aan de invoering en naleving van regels en voorschriften. Om deze redenen is het visitatiepanel van oordeel dat de opleiding aan de eerste voorwaarde voldoet.

Het programmamanagement en de examencommissie hebben de taken goed verdeeld en stemmen hun werkzaamheden onderling naar behoren af, onder meer in het toetsberaad. De betrokkenen bij de toetsing en examinering van de opleiding overleggen gestructureerd en frequent op verschillende niveaus en in verschillende gremia. Het programmamanagement, de examencommissie en de examinatoren interpreteren de voorschriften en regels rond toetsing en examinering eensluidend. Om deze redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de tweede voorwaarde voldoet.

De examencommissie speelt een centrale rol in de borging van de kwaliteit van toetsing en examinering van de opleidingen van de faculteit waaronder deze opleiding. Zij wordt daarin goed gefaciliteerd. De examencommissie ziet naar behoren toe op de processen van toetsing en examinering en zorgt dat examinatoren de regels en voorschriften naleven. Namens de examencommissie kijkt de toetscommissie periodiek toetsen en scripties na. Om deze redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de derde voorwaarde voldoet.

Het systeem van beoordeling van de scriptie is zuiver en transparant. De beoordelaars komen duidelijk tot een van elkaar onafhankelijke beoordeling en werken in een goed ingericht overleg aan een gezamenlijk oordeel. De regels voor compensatie van verschillende criteria binnen de beoordeling zijn helder. Het professionele oordeel van de beoordelaars komt in dit systeem tot zijn recht. Het panel waardeert de rol van de derde beoordelaar als bemiddelaar tussen de eerste twee. Dat de rapportage tussen de beoordelaars verschillend is van die aan de student, biedt de beoordelaars de nodige ruimte om hun gedachten te ordenen. Om deze redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de vierde voorwaarde voldoet.

Het visitatiepanel heeft waargenomen dat de opleiding zich de afgelopen jaren veel inspanningen heeft getroost om de geconstateerde tekortkomingen weg te nemen en aan de gestelde voorwaarden te voldoen. Het panel heeft veel waardering voor deze inspanningen. Het panel ziet dat de opleiding bij alle geconstateerde tekortkomingen en gestelde voorwaarden grote en belangrijke stappen heeft gezet. Het panel raadt de opleiding aan op de ingeslagen weg voort te gaan en in te blijven zetten op een goede communicatie over het gebruik van procedures en systemen.

Het visitatiepanel dat belast is met de herstelbeoordeling van de opleiding Bachelor Sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam, is van oordeel dat de opleiding de geconstateerde tekortkomingen inzake toetsing, zijnde standaard 3 van het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling, heeft weggenomen en aan de gestelde voorwaarden heeft voldaan. Het panel komt tot het oordeel voldoende voor standaard 3 van het Kader voor de beperkte opleidingsbeoordeling en komt tot een voldoende voor de opleiding als geheel. Het panel adviseert de NVAO daarom een positief besluit over de accreditatie van deze opleiding te nemen.

Rotterdam, 15 februari 2021

Prof. dr. A. Need
voorzitter

drs. W. Vercouteren
secretaris

2. Proces van beoordeling

Evaluatiebureau Certiked VBI heeft een verzoek ontvangen van de Erasmus Universiteit Rotterdam om een herstelbeoordeling uit te voeren bij de opleiding Bachelor Sociologie van deze instelling. De herstelbeoordeling is uitgevoerd volgens het Beoordelingskader accreditatiestelstel hoger onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van 20 december 2016 (Staatscourant 2016, nr. 69458). De herstelbeoordeling vloeit voort uit het besluit van de NVAO van 3 oktober 2019. In dat besluit volgt de NVAO het advies van het panel, zoals uitgebracht na de visitatie van de opleiding op 18 januari 2019 en zoals neergelegd in het visitatierapport van 12 april 2019. Het panel heeft in dat advies het systeem van toetsing van de opleiding (standaard 3 van het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling) als onvoldoende beoordeeld. Het panel heeft binnen dat systeem van toetsing tekortkomingen vastgesteld en heeft concrete voorwaarden geformuleerd waaraan de opleiding diende te voldoen. Het panel vond het aannemelijk dat de opleiding de tekortkomingen binnen twee jaar weggenomen zou hebben en aan de voorwaarden voldaan zou hebben. Bij deze herstelbeoordeling is het panel nagegaan of de opleiding de tekortkomingen heeft weten weg te nemen en aan de gestelde voorwaarden heeft voldaan.

Na overleg met de instelling heeft Certiked de beoogde leden van het visitatiepanel uitgenodigd daarin zitting te nemen. De panelleden zijn op die uitnodiging ingegaan. De samenstelling van het visitatiepanel is als volgt:

- Prof. dr. A. Need, hoogleraar Sociology and Public Policy, School of Behavioural, Management and Social Sciences; dean Twente Graduate School, Universiteit Twente (voorzitter);
- Prof. dr. S. Waslander, hoogleraar Sociologie, TIAS School for Business and Society, Tilburg University (panellid);
- Prof. dr. I. Glorieux, hoogleraar, departement Sociologie, onderzoeksgroep TOR, Vrije Universiteit Brussel (panellid);
- A.G. Duursma BSc, student opleiding Master Management Publieke Sector, Universiteit Leiden (student-lid).

Als procescoördinator/secretaris namens Certiked trad drs. W. Vercouteren op.

Omdat de samenstelling van het visitatiepanel identiek was aan die van het panel dat de oorspronkelijke visitatie heeft uitgevoerd, was een hernieuwde instemming met het panel door de NVAO niet nodig. Dat is gebleken na navraag bij de NVAO. Wel hebben alle panelleden voorafgaand aan de herstelbeoordeling verklaard onafhankelijk te zijn van de Erasmus Universiteit Rotterdam en de regels van geheimhouding in acht te nemen.

De opleiding en de procescoördinator/secretaris hebben ter voorbereiding op de herstelbeoordeling over de planning van de werkzaamheden, de agenda van het locatiebezoek en de aan het panel ter beschikking te stellen documenten overlegd. De daadwerkelijke werkzaamheden zijn uitgevoerd zoals in de planning afgesproken was. Een conceptversie van de door de opleiding geschreven notitie hersteltraject is door de procescoördinator/secretaris doorgenomen op de punten van volledigheid en begrijpelijkheid.

De voorzitter van het visitatiepanel en de procescoördinator/secretaris hebben voorafgaande aan het locatiebezoek contact met elkaar gehad over de aanpak van de herstelbeoordeling.

De panelleden hebben tijdig voorafgaand aan het locatiebezoek het informatiedossier van de opleiding over de herstelbeoordeling ontvangen. Het informatiedossier omvatte het herstelplan, de notitie

hersteltraject, een uitgebreide reeks van bijlagen bij de notitie en scripties van recent afgestudeerden. In de notitie hersteltraject zijn de maatregelen besproken die de opleiding heeft genomen om aan de gestelde voorwaarden te voldoen. De bijlagen bij de notitie omvatten onder meer het toetsbeleid van de faculteit, de versterking van de examencommissie, het toetsplan van de opleiding, het toetsprotocol, de benoemingsprocedure voor examinatoren, de meerjarenkalender inzake de reviews van scripties en tentamens, het Thesis Dashboard en de review van scripties door de toetscommissie. De panelleden hebben daarnaast negen geselecteerde scripties en de beoordelingsformulieren daarvan toegezonden gekregen. De scripties waren geselecteerd uit de lijst van scripties van afgestudeerden uit de jaren 2018/2019 en 2019/2020. De panelleden hebben de scripties niet bestudeerd om de kwaliteit daarvan te beoordelen maar om een beeld te krijgen van het proces van beoordeling daarvan.

Voorafgaande aan het locatiebezoek hebben de panelleden hun eerste en voorlopige bevindingen en de vragen voor de vertegenwoordigers van de opleiding verzameld. De procescoördinator/secretaris heeft een compilatie van de vragen gemaakt. Voorafgaande aan het locatiebezoek heeft het panel daarnaast een intern overleg gevoerd. Om redenen van de verspreiding van het coronavirus en de maatregelen van de overheid in dat verband is dat overleg digitaal gevoerd. Tijdens het overleg hebben de panelleden hun voorlopige bevindingen op basis van het informatiedossier uitgewisseld, de vragen doorgenomen en aangepast en het locatiebezoek voorbereid.

Het locatiebezoek aan de opleiding vond plaats op 27 januari 2021. Het bezoek is verlopen volgens de vooraf vastgestelde agenda. Door de verspreiding van het coronavirus en de maatregelen van de overheid in dat verband is het locatiebezoek digitaal afgelegd. De opleiding had daarom verzocht en het voltallige panel heeft daarmee ingestemd. Het panel heeft tijdens dit bezoek gesproken met vertegenwoordigers van het faculteitsbestuur, het programmamanagement, de leden van de examencommissie, aan de opleiding verbonden docenten en examinatoren en studenten en recent afgestudeerden van de opleiding.

In het besloten overleg aan het einde van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen gewogen en de overwegingen opgesteld op basis van het informatiedossier en de gevoerde gesprekken. Vervolgens is het oordeel over het al of niet voldaan zijn van de gestelde voorwaarden door de opleiding bepaald. Aan het einde van het locatiebezoek is dit oordeel op hoofdlijnen aan vertegenwoordigers van het bestuur en het management van de opleiding kenbaar gemaakt.

Na het locatiebezoek heeft de procescoördinator/secretaris het conceptrapport van bevindingen, overwegingen en conclusies opgesteld. De leden van het panel hebben daarop hun commentaar gegeven. Nadat de procescoördinator/secretaris deze opmerkingen had verwerkt, heeft hij het conceptrapport voor feitelijke onjuistheden aan de opleiding voorgelegd. Na verwerking hiervan is het definitieve rapport aan de opleiding verzonden.

3. Gegevens over de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

Naam opleiding in Croho: B Sociologie
Registratienummer in Croho: 56601
Oriëntatie en niveau opleiding: Bachelor Wetenschappelijk Onderwijs
Aantal studiepunten: 180 EC
Varianten: Voltijd, Deeltijd
Locatie: Rotterdam
Onderwijstaal: Nederlands

Administratieve gegevens van de instelling

Naam instelling: Erasmus Universiteit Rotterdam
Status instelling: Bekostigd
Instellingstoets kwaliteitszorg: Behaald

4. Bevindingen, overwegingen en beoordeling voorwaarden

Inleiding

De door het visitatiepanel gestelde voorwaarden hebben betrekking op standaard 3, Toetsing, van het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling. Deze standaard luidt dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Er zijn in totaal vier voorwaarden gesteld door het visitatiepanel. Deze voorwaarden sluiten aan bij de tekortkomingen die tijdens de oorspronkelijke visitatie in 2019 door het panel zijn geconstateerd.

De gestelde voorwaarden zijn de volgende.

- De opleiding zorgt voor de invoering en de naleving van de voorschriften en regels rond toetsing en examinering (eerste voorwaarde).
- De opleiding zorgt dat de lezing van het programmamanagement, de examencommissie en de examinatoren van de voorschriften en regels rond toetsing en examinering gelijkkluidend is (tweede voorwaarde).
- De examencommissie van de opleiding zorgt dat de examinatoren de voorschriften en regels rond toetsing en examinering in acht nemen, ziet toe op de processen van toetsing en examinering en kijkt regelmatig toetsen en eindwerken na of laat deze regelmatig nakijken (derde voorwaarde).
- De opleiding stelt duidelijke en ondubbelzinnige regels op voor de beoordeling van eindwerken en zorgt dat deze regels worden ingevoerd en nageleefd (vierde voorwaarde).

Eerste voorwaarde

Er is een drietal ontwikkelingen vanaf 2019 die losstaan van de herstelmaatregelen van de opleiding maar van belang zijn voor de verbetering van de toetsing en examinering van de opleiding. De organisatie van het onderwijs, waaronder toetsing en examinering, binnen de Erasmus School of Social and Behavioural Sciences, de faculteit waartoe de opleidingen behoren, is gewijzigd. De verantwoordelijkheid voor het onderwijs binnen de faculteit berust nu bij de vice-decaan onderwijs. Elk van de opleidingen wordt aangestuurd door een programmadirecteur, die rapporteert aan de vice-decaan. De Erasmus Universiteit Rotterdam als geheel heeft de versterking van de examencommissies ter hand genomen. De faculteit heeft voor haar opleidingen deze versterking vormgegeven door onder meer de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie en het onderwijsmanagement duidelijker van elkaar te onderscheiden en de borgende rol van de examencommissie te verstevigen. De faculteit heeft een Leer- en Innovatieteam in het leven geroepen waarvan ook twee toetsdeskundigen deel uitmaken. Zij ondersteunen de examinatoren bij toetsing en examinering.

Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen heeft de opleiding de organisatie van toetsing en examinering verhelderd en zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende geledingen en functionarissen beter belegd. De verantwoordelijkheden van het programmamanagement en de examencommissie zijn duidelijker onderscheiden. Het programmamanagement is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsing en examinering (zorgen), terwijl de examencommissie de taak heeft de kwaliteit van toetsing en examinering te bewaken (borgen).

De faculteit heeft het *toetsbeleid* uitgewerkt, dat ook voor deze opleiding geldt. Daarnaast is het *toetsplan* voor de opleiding vastgesteld. In het toetsplan zijn de relaties tussen de eindtermen van de opleiding en de toetsing zichtbaar gemaakt en zijn de toetsvormen beschreven. In het toetsbeleid is het eigenaarschap van documenten bepaald. Voor alle documenten is vastgelegd wie de eigenaar is en deze beheert.

Het toetsbeleid is uitgewerkt in het *toetsprotocol* waarin aanwijzingen voor de constructie en afname van toetsen, de analyse van toetsresultaten en de inzage van toetsen staan. Het toetsprotocol biedt aldus handvatten voor examinatoren om hun werkzaamheden op deze terreinen naar behoren uit te voeren. Aan de examinatoren wordt daarnaast de hand-out *Assessment Plan and Assessment Matrix* ter beschikking gesteld. Daarin staat vermeld aan welke eisen het toetsplan van hun vak en de toetsmatrijzen voor de toetsen binnen hun vak moeten voldoen en hoe deze opgesteld moeten worden. De examinatoren mogen de toetsmatrijzen volgens hun eigen format opstellen, zolang deze aan de eisen voldoen. Toetsen en toetsmatrijzen worden door een collega-examinator bekeken. De examinatoren met wie het panel heeft gesproken, verklaarden goed geïnformeerd te zijn over nut en noodzaak van de regels en richtlijnen rond toetsing en examinering.

De opleiding heeft voor de toetsing en examinering van vakken een *toetsdossier* gecreëerd. Dat is een geautomatiseerd systeem waarin examinatoren toetsen en toetsmatrijzen volgens de richtlijnen kunnen maken en waarin de collegiale toetsing verantwoord kan worden. Het systeem is ook ingericht op het archiveren van de toetsen, toetsmatrijzen en andere relevante elementen. De examinatoren met wie het panel heeft gesproken, verklaarden het systeem te ervaren als een stevige ondersteuning bij het maken van toetsen en toetsmatrijzen.

De examinatoren kunnen alle voor de toetsing en examinering relevante documenten vinden op het intranet van de faculteit (*MyEUR ESSB*). De examinatoren raadplegen het intranet tamelijk frequent. De opleiding streeft ernaar het gebruik ervan verder te optimaliseren.

Het visitatiepanel heeft gezien dat de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden inzake toetsing en examinering duidelijk zijn vastgesteld en helder tussen de betrokkenen zijn verdeeld. Het panel heeft waardering voor de afbakening tussen het programmamanagement en de examencommissie. Het zorgen voor toetsing en examinering door het programmamanagement en het borgen daarvan door de examencommissie sluiten goed op elkaar aan. De examinatoren worden naar behoren geïnformeerd over de regels en voorschriften rond toetsing en examinering. De examinatoren zien, zo heeft het panel waargenomen, nut en noodzaak van deze voorschriften en regels en volgen deze vanuit zichzelf op. De door de opleiding ingevoerde systemen zijn daarbij een effectief hulpmiddel. De examinatoren ervaren die systemen niet als dwang maar eerder als steun bij hun werkzaamheden. Het visitatiepanel waardeert de ruimte die de examinatoren geboden wordt om toetsmatrijzen op te stellen. Het panel heeft waargenomen dat de cultuur rond toetsing en examinering versterkt is en bijdraagt aan de invoering en naleving van regels en voorschriften.

Om de genoemde redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de eerste voorwaarde voldoet.

Tweede voorwaarde

Een werkgroep met daarin vertegenwoordigers van de examencommissie, het programmamanagement en de toetscommissie heeft overlegd over het proces van het maken van toetsen en toetsmatrijzen. Zij hebben in gezamenlijkheid de principes en uitvoering daarover vastgelegd.

Het programmamanagement en de examencommissie komen eenmaal in de zes tot acht weken bij elkaar in het *Toetsberaad* om de activiteiten af te stemmen. In de afgelopen tijd was de frequentie als gevolg van de coronacrisis hoger. Het toetsberaad vindt plaats op initiatief van de examencommissie die adviezen

onder de aandacht van het programmamanagement wil brengen en geïnformeerd wil worden over de opvolging daarvan.

De examencommissie voert regelmatig gesprekken met de scriptiecoördinator over het proces van beoordelen van de scripties. De scriptiecoördinator op zijn beurt legt in een startbijeenkomst aan de begeleiders/eerste beoordelaars van de scripties de procedures uit.

Het panel heeft waardering voor de wijze waarop het programmamanagement en de examencommissie de taken hebben verdeeld en de wijze waarop zij hun werkzaamheden onderling afstemmen. Dat het toetsberaad op initiatief van de examencommissie plaatsvindt, stemt overeen met de onafhankelijke positie van de examencommissie. Het panel stelt vast dat op verschillende niveaus en in verschillende gremia de betrokkenen bij de toetsing en examinering van de opleiding met elkaar overleggen. Dat overleg is gestructureerd en frequent. Het panel heeft waargenomen dat het programmamanagement, de examencommissie en de examinatoren de voorschriften en regels rond toetsing en examinering eensluidend interpreteren.

Om de genoemde redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de tweede voorwaarde voldoet.

Derde voorwaarde

De examencommissie die werkzaam is voor deze opleiding, werkt voor bijna alle opleidingen van de faculteit. Nagenoeg alle opleidingen van de faculteit staan onder het toezicht van de examencommissie.

De examencommissie heeft *Regels en Richtlijnen* opgesteld waarin alle relevante voorschriften rond toetsing en examinering zijn opgenomen. Daarnaast brengt de examencommissie ieder jaar het *Toetsprotocol* uit. Dat protocol, dat ook hierboven al is genoemd, omvat richtlijnen, aanwijzingen en adviezen over onder meer de constructie van toetsen, de analyse van resultaten van toetsen en de inzage van toetsen.

De examencommissie benoemt de examinatoren, die overigens over een Basiskwalificatie Onderwijs moeten beschikken. Examinatoren zijn verantwoordelijk voor het opstellen en afnemen van toetsen, voor het beoordelen daarvan en voor het vaststellen van de uitslag daarvan. De examinatoren worden door de examencommissie ingelicht over hun taken en verantwoordelijkheden en ontvangen een benoemingsbrief. Promovendi en tutoren kunnen door de examencommissie als corrector van toetsen worden aangesteld. Correctoren doen hun werk onder verantwoordelijkheid van een examinator.

Namens de examencommissie houdt de toetscommissie ieder jaar *reviews* van toetsen en scripties. De resultaten van de reviews worden aan de examencommissie ter hand gesteld. Deze legt op haar beurt de resultaten aan het programmamanagement voor en verzoekt in voorkomende gevallen het management om verbeteracties.

Het visitatiepanel heeft vastgesteld dat de examencommissie goed wordt gefaciliteerd om haar taken uit te voeren. De examencommissie speelt een centrale rol in de borging van de kwaliteit van toetsing en examinering van de opleidingen van de faculteit waaronder deze opleiding. Het panel heeft waardering voor de taakopvatting en de uitvoering van de werkzaamheden door de examencommissie, zoals die onder meer tijdens het gesprek met de commissie zijn gebleken. Naar het oordeel van het panel voert de examencommissie haar taken op een kundige en degelijke wijze uit. De examencommissie ziet naar behoren toe op de processen van toetsing en examinering en zorgt dat examinatoren de regels en voorschriften naleven. Namens de examencommissie kijkt de toetscommissie periodiek toetsen en

scripties na. De opvolging van de resultaten daarvan door de examencommissie en via haar door het programmamanagement is degelijk ingericht.

Om de genoemde redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de derde voorwaarde voldoet.

Vierde voorwaarde

De procedures inzake de beoordeling van de scripties zijn vastgelegd in het *Thesis Dashboard*. Het Dashboard is een geautomatiseerd systeem waarin de regels en richtlijnen voor de scriptiebeoordeling vastgelegd zijn. De werking van het Dashboard is uiteengezet in het *Thesis Dashboard Manual*.

De examencommissie benoemt twee examinatoren als beoordelaar van de scriptie. De beoordelaars worden voorgedragen door de scriptiecoördinator. De kennis van de beoordelaars van het specifieke onderwerp van de scriptie is een doorslaggevend criterium bij deze voordracht. De scripties worden beoordeeld door twee beoordelaars, die in beginsel gepromoveerd zijn. Correctoren kunnen onder voorwaarden optreden als beoordelaar van scripties.

Ieder van de twee beoordelaars komt onafhankelijk van de andere beoordelaar tot een oordeel over de scriptie op de verschillende, vooraf benoemde criteria. Criteria zijn onder meer probleemstelling, theoretische inkadering, methodologische verantwoording en analyse. De studenten dienen bij de scriptie ook het *ethiek- en privacyformulier* in te leveren waarin het onderzoek in ethische zin wordt verantwoord en waarin de studenten reflecteren op de rol van onderzoeker. Bij het toekennen van cijfers aan de verschillende criteria kunnen de beoordelaars gebruik maken van *grade descriptors*, zijnde beschrijvingen van de betekenis van een cijfer voor het betreffende criterium. Voor de compensatie van cijfers voor criteria zijn regels opgesteld. Criteria die als matig worden gewaardeerd, kunnen worden gecompenseerd door als goed of excellent gewaardeerde criteria. Als zwak beoordeelde criteria komen niet voor compensatie in aanmerking. Het Thesis Dashboard rekent op basis van de cijfers voor de criteria eindcijfers met een zekere bandbreedte voor de scriptie uit. De beoordelaar heeft de ruimte om tot een herziening van de waardering van criteria te komen, mocht hij of zij zich niet in dat eindcijfer kunnen vinden. Dat kan niet meer, als hij of zij de beoordeling definitief heeft gemaakt in het Thesis Dashboard.

De beoordelaars komen na het indienen van hun onafhankelijke beoordeling bij elkaar om de beoordeling van de verschillende criteria te bespreken en het gezamenlijke eindcijfer voor de scriptie vast te stellen. Het rapport voor de student is een rapport dat tot stand komt op basis van de overeenstemming tussen de twee beoordelaars. Hun oorspronkelijke, eigen beoordeling blijft intern en gaat niet naar de student. Als de beoordelaars de scriptie als onvoldoende kwalificeren, dan stellen zij een *road map* op waarin de te verbeteren elementen zijn benoemd voor de student. De student kan dan de scriptie opnieuw indienen.

Als de twee beoordelaars niet tot overeenstemming komen over het eindcijfer van de scriptie of over een gedeeld oordeel voldoende of onvoldoende, wordt de hulp van een derde beoordelaar ingeroepen. Dat is veelal de scriptiecoördinator. De derde beoordelaar voert geen eigen, derde beoordeling uit maar streeft ernaar de verschillen van inzicht tussen de twee beoordelaars te overbruggen en tracht tot een gezamenlijk en door de beoordelaars gedragen oordeel te komen.

Het visitatiepanel beschouwt het systeem van beoordeling van de scriptie als zuiver en transparant. De beoordelaars komen duidelijk tot een van elkaar onafhankelijke beoordeling en werken in een goed ingericht overleg aan een gezamenlijk oordeel. De documentatie rond de beoordeling wordt correct gearhiveerd. De ontwikkelde grade descriptors dragen bij aan de consistentie in de beoordeling. De

regels voor compensatie van als matig gewaardeerde criteria zijn helder. Het professionele oordeel van de beoordelaars komt in dit systeem van beoordeling tot zijn recht. Het panel waardeert de rol van de derde beoordelaar als bemiddelaar tussen de eerste twee. Dat de rapportage tussen de beoordelaars verschillend is van die aan de student, biedt de beoordelaars de nodige ruimte om hun gedachten te ordenen.

Om de genoemde redenen is het panel van oordeel dat de opleiding aan de vierde voorwaarde voldoet.

Beoordeling van de voorwaarden

Het visitatiepanel heeft waargenomen dat de opleiding zich de afgelopen jaren veel inspanningen heeft getroost om de geconstateerde tekortkomingen weg te nemen en aan de gestelde voorwaarden te voldoen. Het panel heeft veel waardering voor deze inspanningen.

Het panel ziet dat de opleiding bij alle geconstateerde tekortkomingen en gestelde voorwaarden grote en belangrijke stappen heeft gezet. Daarbij stelt het panel vast dat de opleiding alle tekortkomingen heeft weggenomen en daarom aan de gestelde voorwaarden voldoet.

Het panel raadt de opleiding aan op de ingeslagen weg voort te gaan en in te blijven zetten op een goede communicatie over het gebruik van procedures en systemen.